

ZAKON O SUSTAVU DRŽAVNE UPRAVE

I. OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Poslovi državne uprave su neposredna provedba zakona, donošenje propisa za njihovu provedbu, obavljanje upravnog nadzora te drugi upravni i stručni poslovi.

(2) Poslovi državne uprave uređuju se zakonom.

Članak 2.

(1) Poslove državne uprave obavljaju tijela državne uprave.

(2) Posebnim zakonom određeni poslovi državne uprave mogu se povjeriti tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili drugim pravnim osobama koje na temelju zakona imaju javne ovlasti (u daljnjem tekstu: pravne osobe koje imaju javne ovlasti).

Članak 3.

(1) Tijela državne uprave su ministarstva, državni uredi Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: državni uredi), državne upravne organizacije i uredi državne uprave u županijama.

(2) Ministarstva, državni uredi i državne upravne organizacije središnja su tijela državne uprave, a uredi državne uprave u županijama su prvostupanjska tijela državne uprave.

Članak 4.

Za obavljanje određenih poslova državne uprave iz nadležnosti središnjih tijela državne uprave mogu se u županiji, gradu i općini osnivati područne jedinice.

Članak 5.

Za obavljanje određenih poslova državne uprave iz nadležnosti ureda državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave mogu se u gradu, odnosno općini osnivati ispostave.

Članak 6.

(1) Ministri, zamjenici ministra, predstojnici državnih ureda, predstojnik Ureda predsjednika Vlade Republike Hrvatske, glavni tajnik Vlade Republike Hrvatske, pomoćnici ministra, zamjenik predstojnika Ureda predsjednika Vlade Republike Hrvatske, zamjenik glavnog tajnika Vlade Republike Hrvatske, ravnatelji državnih upravnih organizacija, glasnogovornik Vlade Republike Hrvatske su državni dužnosnici.

(2) Dužnosnici iz stavka 1. ovoga članka ne smiju istodobno obnašati dužnost u tijelima zakonodavne vlasti, sudbene vlasti niti biti članovi predstavničkog tijela jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

(3) Dužnosnici iz stavka 1. ovoga članka mogu staviti u mirovanje dužnost u zakonodavnoj vlasti, sudbenoj vlasti ili predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koja je nespojiva s dužnošću na koju su imenovani, odnosno izabrani. Po prestanku dužnosti u tijelima državne uprave, dužnosnici iz stavka 1. ovoga članka, na vlastiti zahtjev, mogu nastaviti obnašati dužnost u zakonodavnoj vlasti ili predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 7.

(1) Zamjenici predstojnika državnog ureda, glavni tajnici ministarstva i državnog ureda, zamjenici ravnatelja državnih upravnih organizacija, ravnatelji ureda Vlade Republike Hrvatske, predstojnik Ureda potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske, ravnatelji ureda, agencija, direkcija i drugih stručnih službi koje Vlada Republike Hrvatske osniva uredbom te predstojnici ureda državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave rukovodeći su državni službenici.

(2) Državne službenike iz stavka 1. ovoga članka imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada), na temelju javnoga natječaja, ako zakonom nije drukčije određeno.

Članak 8.

(1) Poslove državne uprave u tijelima državne uprave obavljaju državni službenici, koji se primaju u državnu službu na temelju javnog natječaja, ako zakonom nije drukčije određeno.

(2) Pomoćno-tehničke poslove u tijelima državne uprave obavljaju namještenici.

(3) Prava, obveze, odgovornosti i način određivanja plaće državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave uređuju se propisima o državnim službenicima i namještenicima.

Članak 9.

(1) *Pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo na zastupljenost u središnjim tijelima državne uprave razmjerno njihovom udjelu u ukupnom stanovništvu Republike Hrvatske, a u uredima državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave, razmjerno njihovom udjelu u ukupnom stanovništvu jedinice područne (regionalne) samouprave.*

(2) *Kada pripadnici nacionalnih manjina iz stavka 1. ovoga članka podnose prijavu na natječaj za prijam u službu, imaju se pravo pozvati na ostvarivanje prava koja im pripadaju sukladno odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.*

(3) *Vlada nadzire provedbu zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave.*

Članak 10.

Vlada usklađuje i nadzire obavljanje poslova državne uprave.

Članak 11.

Sredstva za rad tijela državne uprave osiguravaju se u državnom proračunu.

Članak 12.

Sredstva za obavljanje poslova državne uprave povjerenih tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno pravnim osobama koje imaju javne ovlasti, osiguravaju se u skladu s posebnim zakonom kojim su te ovlasti povjerene.

Članak 13.

(1) Rad tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba koje imaju javne ovlasti u povjerenim im poslovima državne uprave je javan.

(2) Javnost se može isključiti samo iznimno, u slučajevima predviđenim zakonom.

Članak 14.

Štetu koja građaninu, pravnoj osobi ili drugoj stranci nastane nezakonitim ili nepravilnim radom tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno pravnih osoba koje imaju javne ovlasti u povjerenim im poslovima državne uprave, naknađuje Republika Hrvatska.

Članak 15.

U obavljanju poslova iz svog djelokruga tijela državne uprave samostalna su u granicama zakonskih ovlasti.

Članak 16.

Protiv pojedinačnih akata, radnji i mjera tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba koje imaju javne ovlasti u povjerenim im poslovima državne uprave, donesenih u prvom stupnju, može se podnijeti žalba, a u slučaju da žalba nije dopuštena, može se zatražiti sudska zaštita.

II. POSLOVI DRŽAVNE UPRAVE

1. NEPOSREDNA PROVEDBA ZAKONA I DRUGIH PROPISA

Članak 17.

Tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe koje imaju javne ovlasti, neposredno primjenjujući zakone i drugi propise, rješavaju u upravnim stvarima, vode propisane očevidnike, izdaju uvjerenja i druge potvrde te obavljaju druge upravne i stručne poslove.

2. DONOŠENJE PROVEDBENIH PROPISA

Članak 18.

Ministri, predstojnici državnih ureda i ravnatelji državnih upravnih organizacija donose pravilnike, naredbe i napatke za provedbu zakona i drugih propisa kad su na to izrijekom ovlašteni, u granicama dane ovlasti.

Članak 19.

(1) Pravilnikom se detaljnije razrađuju pojedine odredbe zakona radi njihove primjene.
(2) Naredbom se naređuje ili zabranjuje određeno postupanje.
(3) Napatkom se propisuje način rada u tijelima državne uprave, tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnim osobama koje imaju javne ovlasti.
(4) Pravilnici, naredbe i napatci objavljuju se u "Narodnim novinama", a stupaju na snagu najranije osmoga dana od dana objave.
Odlukom i rješenjem Ustavnog suda ("Narodne novine" broj 12. od 28.01.2013.) ukinut je drugi dio rečenice članka 19. stavka 4. koji je glasio: "ako tim propisima nije iznimno određeno da zbog osobito važnih razloga stupaju na snagu danom objave".

3. PROVEDBA UPRAVNOG NADZORA

Članak 20.

U provedbi upravnog nadzora tijela državne uprave nadziru provedbu zakona i drugih propisa te zakonitost rada i postupanja tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravnih osoba koje ima javne ovlasti u povjerenim im poslovima državne uprave.

Članak 21.

U provedbi upravnog nadzora, tijela državne uprave nadziru osobito:

1. zakonitost rada i postupanja,
2. rješavanje u upravnim stvarima,
3. djelotvornost, ekonomičnost i svrhovitost rada u obavljanju poslova državne uprave,
4. svrhovitost unutarnjeg ustrojstva i osposobljenost službenika i namještenika za obavljanje poslova državne uprave te
5. odnos službenika i namještenika prema građanima i drugim strankama.

Članak 22.

Ako u provedbi upravnog nadzora tijela državne uprave ocijene da postoje određene nezakonitosti ili nepravilnosti u donošenju propisa, odnosno općih akata, radu ili postupanju, da postoje nedostaci u rješavanju upravnih stvari, da je unutarnje ustrojstvo nesvrhovito, da ne zadovoljava stručna osposobljenost ili da ne postoji odgovarajući odnos službenika i namještenika prema strankama, poduzet će mjere iz svoje nadležnosti u svrhu otklanjanja uočenih nezakonitosti ili nepravilnosti, a osobito:

1. zahtijevati izvješća, podatke i druge obavijesti o obavljanju poslova državne uprave,
2. raspraviti stanje izvršavanja poslova državne uprave i predložiti mjere koje se moraju poduzeti radi izvršenja pojedinih poslova državne uprave,
3. pokrenuti postupak za utvrđivanje odgovornosti odgovarajućih službenika, odnosno namještenika,
4. neposredno obaviti poslove u granicama svog djelokruga iz nadležnosti tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno pravnih osoba s javnim ovlastima na njihov trošak, kad ocijene da se na drugi način ne može izvršiti zakon ili drugi propis, a tijelo državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno pravne osobe s javnim ovlastima nisu obavili određeni posao državne uprave u za to ostavljenom ili primjerenom roku,
5. poduzeti i druge mjere propisane posebnim zakonom.

Članak 23.

(1) U granicama svog djelokruga:

1. ministarstva, državni uredi i državne upravne organizacije nadziru rad tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravnih osoba koje imaju javne ovlasti u povjerenim im poslovima državne uprave,

2. uredi državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave nadziru rad tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravnih osoba koje imaju javne ovlasti u povjerenim im poslovima državne uprave na području županije.

(2) Nadležno ministarstvo, državni ured, odnosno državna upravna organizacija može u obavljanju poslova državne uprave koji su povjereni tijelima županije, grada, odnosno općine davati županu, gradonačelniku, odnosno načelniku naredbe u skladu sa zakonom.

(3) Pojedinačnom naredbom ne može se određivati način rješavanja određene, pojedinačne upravne stvari.

4. POSEBNE ODREDBE O INSPEKCIJSKOM NADZORU

Članak 24.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora, u skladu s posebnim zakonom, provodi se izravan uvid u opće i pojedinačne akte, uvjete i način rada nadziranih pravnih i fizičkih osoba te poduzimaju zakonom i drugim propisima predviđene mjere da se ustanovljeno stanje i poslovanje uskladi sa zakonom i drugim propisima.

(2) Inspekcijski nadzor provode inspektori i drugi državni službenici ovlašteni za provedbu nadzora, kad je to određeno posebnim zakonom (u daljnjem tekstu: inspektori).

Članak 25.

(1) Inspekcijske poslove u prvom stupnju obavljaju uredi državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave, a u drugom stupnju središnja tijela državne uprave, ako posebnim zakonom nije što drugo određeno.

(2) Središnja tijela državne uprave mogu neposredno obavljati i inspekcijske poslove iz nadležnosti ureda državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave.

Članak 26.

(1) Inspektori imaju posebnu iskaznicu, kojom se dokazuje njihovo službeno svojstvo, identitet i ovlasti.

(2) Način vođenja očevidnika i obrazac iskaznice inspektora propisuje čelnik nadležnog središnjeg tijela državne uprave.

Članak 27.

Inspektori imaju pravo, u skladu sa zakonom i drugim propisima, pregledati i poslovne prostorije, poslovne spise, zgrade, predmete, robu i druge stvari kod nadziranih osoba, saslušati pojedine osobe u upravnom postupku, pregledati isprave na temelju kojih se može utvrditi identitet osoba, kao i obavljati druge radnje u skladu sa svrhom inspekcijskog nadzora.

Članak 28.

(1) Prilikom provođenja inspekcijskog nadzora inspektori su dužni pridržavati se odredbi propisa kojima se uređuje zaštita osobnih podataka te odredbi posebnih propisa kojima se propisuje tajnost podataka.

(2) Službenici tijela državne uprave, državnih tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih pravnih osoba dužni su inspektora upozoriti na podatke klasificirane odgovarajućim stupnjem tajnosti.

Članak 29.

Ukoliko nađe da je povrijeđen zakon ili drugi propis, inspektor ima pravo i obvezu, u skladu sa zakonom i drugim propisima:

1. narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka, odnosno nepravilnosti u određenom roku,

2. podnijeti prijavu nadležnom državnom tijelu zbog kaznenog djela, odnosno izreći zakonom ili drugim propisom utvrđenu prekršajnu kaznu,

3. poduzeti i druge mjere, odnosno izvršiti druge radnje za koje je posebnim propisima ovlašten.

Članak 30.

(1) O izvršenom pregledu, utvrđenom stanju i poduzetim, odnosno naredenim mjerama i radnjama, inspektor sastavlja zapisnik.

(2) Primjerak zapisnika o inspekcijskom pregledu inspektor uručuje fizičkoj osobi ili službenoj osobi državnog tijela, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno pravne osobe.

(3) Inspektor vodi očevidnik o obavljenim inspekcijskim pregledima.

Članak 31.

Ako utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u ostavljenom roku, inspektor je dužan poduzeti odgovarajuće mjere i radnje, u okviru svojih zakonom ili drugim propisom utvrđenih ovlasti.

Članak 32.

Ako se inspektoru prilikom provođenja inspekcijskog nadzora pruži fizički otpor, odnosno ako se takav otpor osnovano očekuje, inspektor može zatražiti pomoć policijskih službenika nadležne policijske uprave.

Članak 33.

Inspektor je u obavljanju inspekcijskog nadzora odgovoran, ako propusti poduzeti, odnosno odrediti mjere ili radnje, koje je po zakonu ili drugim propisima bio dužan poduzeti, odnosno odrediti, ako prekorači svoje zakonske i drugim propisima utvrđene ovlasti, ako ne podnese prijavu, odnosno ne obavijesti nadležna državna tijela o utvrđenim nedostacima te u drugim slučajevima previđenim posebnim zakonom.

5. DRUGI UPRAVNI I STRUČNI POSLOVI

a) Praćenje stanja

Članak 34.

(1) Tijela državne uprave prate stanje u okviru svog djelokruga prikupljanjem potrebnih podataka i obavijesti, izradom odgovarajućih stručnih podloga te na druge prikladne načine.

(2) Na temelju izrađenih stručnih podloga (izvješća, elaborata, analiza, itd.) te na drugi način prikupljenih saznanja o stanju u svom djelokrugu, tijela državne uprave poduzimaju mjere i radnje za koje su zakonom i drugim propisima ovlašteni te predlažu nadležnim državnim tijelima donošenje propisa i drugih akata iz njihove nadležnosti.

b) Izrada nacrtu prijedloga propisa i drugi stručni poslovi

Članak 35.

Središnja tijela državne uprave pripremaju nacрте prijedloga propisa iz svog djelokruga, izrađuju stručne podloge za rješavanje ili objašnjenje određenih pitanja, pripremaju prijedloge odgovora ili daju odgovore na zastupnička pitanja te obavljaju i druge stručne poslove za potrebe tijela izvršne vlasti.

Članak 36.

Središnja tijela državne uprave ostvaruju domaću i inozemnu stručnu suradnju, u granicama svog djelokruga daju odgovarajuća objašnjenja pravnim i fizičkim osobama, te obavljaju i druge stručne poslove iz svog djelokruga.

III. USTROJSTVO DRŽAVNE UPRAVE

A) MINISTARSTVA, DRŽAVNI UREDI I DRŽAVNE UPRAVNE ORGANIZACIJE

1. Ministarstva

Članak 37.

(1) Ministarstva se ustrojavaju za obavljanje poslova državne uprave u jednom ili više upravnih područja.

(2) U ministarstvima koja su ustrojena za više upravnih područja u pravilu se ustrojavaju upravne organizacije u sastavu ministarstva.

(3) Upravne organizacije u sastavu ministarstva su uprave, zavodi i ravnateljstva.

Članak 38.

Ministarstva obavljaju upravne i druge stručne poslove iz svog djelokruga, a osobito:

1. neposredno primjenjuju zakone i druge propise,
2. osiguravaju provedbu zakona i drugih propisa,
3. pripremaju nacрте prijedloga zakona i prijedloge drugih propisa,
4. rješavaju u upravnim stvarima u prvom stupnju kad su na to zakonom izrijekom ovlaštени te u drugom stupnju, ako zakonom nije što drugo određeno,
5. provode upravni, odnosno inspekcijski nadzor,
6. vode propisane očevidnike,
7. prate stanje u svom djelokrugu te nadležnim državnim tijelima predlažu poduzimanje odgovarajućih mjera,
8. izrađuju stručne podloge za postupak odlučivanja u državnim tijelima,
9. osiguravaju suradnju stručnih i znanstvenih ustanova te predlažu nadležnim državnim tijelima ustrojavanje određenih službi i stručnih ustanova.

a) Ministar

Članak 39.

(1) Ministar predstavlja ministarstvo i upravlja njegovim radom, a osobito:

1. provodi utvrđenu politiku Vlade,
2. donosi provedbene propise kad je na to izrijekom zakonom ovlašten,
3. brine o zakonitom i pravodobnom izvršavanju zakona i drugih propisa te u pitanjima od zajedničkog interesa osigurava suradnju ministarstva s državnim tijelima, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnim osobama koje imaju javne ovlasti te drugim pravnim osobama,
4. prema državnim službenicima i namještenicima poduzima mjere utvrđene zakonom i drugim propisima u slučaju povrede službene dužnosti.

(2) Ministar ima i druge obveze i ovlasti utvrđene posebnim zakonom.

b) Zamjenik ministra

Članak 40.

(1) Ministar ima jednog zamjenika ministra kojeg imenuje Vlada na prijedlog predsjednika Vlade.

(2) Zamjenik ministra za svoj rad odgovara ministru i Vladi.

(3) Zamjenik ministra provodi utvrđenu politiku Vlade i zamjenjuje ministra u upravljanju radom ministarstva.

(4) Zamjenik ministra zamjenjuje ministra u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti te obavlja i druge poslove koje mu povjeri ministar.

c) Pomoćnik ministra

Članak 41.

(1) U ministarstvu se može imenovati jedan ili više pomoćnika ministra.

(2) Pomoćnik ministra, u pravilu, upravlja radom upravne organizacije ustrojene u sastavu ministarstva te obavlja i druge poslove koje mu povjeri ministar.

(3) Pomoćnika ministra imenuje Vlada na prijedlog ministra.

(4) Pomoćnik ministra odgovoran je za svoj rad ministru i Vladi.

d) Glavni tajnik ministarstva

Članak 42.

(1) Glavni tajnik ministarstva poduzima mjere za osiguranje učinkovitosti u radu ministarstva te u pravilu usklađuje rad unutarnjih ustrojstvenih jedinica ministarstva i upravnih organizacija u sastavu

ministarstva, brine o stručnom osposobljavanju, usavršavanju i napredovanju državnih službenika i namještenika u tijeku službe i o urednom i pravilnom korištenju imovine i sredstava za rad, nadzire rad državnih službenika i namještenika te obavlja i druge poslove koje mu povjeri ministar.

(2) Glavnog tajnika ministarstva imenuje Vlada na prijedlog ministra, a na temelju javnog natječaja.

(3) Glavni tajnik ministarstva za svoj rad odgovara ministru i Vladi.

e) Upravne organizacije u sastavu ministarstva

Članak 43.

Upravne organizacije u sastavu ministarstva osnivaju se u pravilu kao:

1. uprave, kad se ustrojavaju za upravno područje iz djelokruga ministarstva u kojem se obavljaju pretežito upravni poslovi, s određenim stupnjem samostalnosti u radu,

2. zavodi, kad se ustrojavaju za upravno područje iz djelokruga ministarstva, u kojem se obavljaju pretežito stručno-analitički poslovi koji zahtijevaju posebne načine rada unutar ministarstva. Zavodima se iznimno mogu povjeriti i određeni upravni poslovi, ako to zahtijeva povezanost stručnih i upravnih poslova,

3. ravnateljstva, kad se ustrojavaju za upravno područje iz djelokruga ministarstva, u kojem se obavljaju određeni upravni poslovi, kada obavljanje tih poslova zahtijeva posebno ustrojenu službu, samostalnost djelovanja i posebne načine rada unutar ministarstva.

2. Državni uredi

Članak 44.

(1) Državni uredi ustrojavaju se za obavljanje poslova državne uprave u jednom ili više upravnih područja koja su od posebnog značaja za učinkovitiji rad Vlade.

(2) Državni uredi obavljaju upravne i druge stručne poslove iz svog djelokruga, a osobito:

1. izrađuju prijedloge strateških dokumenata i stručno obrađuju pitanja od osobitog značaja za učinkovitiji rad Vlade,

2. izrađuju stručne podloge za postupak odlučivanja u državnim tijelima,

3. neposredno primjenjuju zakone i druge propise i osiguravaju njihovu provedbu,

4. pripremaju nacрте prijedloga zakona i prijedloge drugih propisa,

5. rješavaju u upravnim stvarima kad su na to izrijekom zakonom ovlašteni,

6. provode upravni, odnosno inspekcijski nadzor,

7. vode propisane očevidnike i evidencije,

8. prate stanje u svom djelokrugu te nadležnim državnim tijelima predlažu poduzimanje odgovarajućih mjera,

9. osiguravaju suradnju stručnih i znanstvenih ustanova te predlažu nadležnim državnim tijelima ustrojavanje određenih službi i stručnih ustanova,

10. usklađuju rad i ostvaruju suradnju s drugim tijelima državne uprave, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te drugim pravnim osobama na području svoje nadležnosti,

11. ostvaruju međunarodnu suradnju,

12. prikupljaju, sređuju i razlučuju podatke od interesa za djelatnost za koju su ustrojeni i obavljaju druge poslove utvrđene zakonom i drugim propisima.

a) Predstojnik državnog ureda

Članak 45.

(1) Državnim uredom upravlja predstojnik, u položaju zamjenika ministra.

(2) Predstojnika ureda imenuje Vlada na prijedlog predsjednika Vlade i za svoj rad je odgovoran predsjedniku Vlade i Vladi.

(3) Predstojnik predstavlja državni ured i upravlja njegovim radom, a osobito:

1. brine o provedbi zakona i drugih propisa,

2. donosi provedbene propise kad je na to izrijekom zakonom ovlašten,

3. brine o zakonitom i pravodobnom izvršavanju zakona i drugih propisa te u pitanjima od zajedničkog interesa osigurava suradnju državnog ureda s drugim državnim tijelima, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnim osobama koje imaju javne ovlasti te drugim pravnim osobama,

4. poduzima mjere za osiguranje učinkovitosti u radu, raspoređuje poslove i daje naputke za rad, brine se o stručnom osposobljavanju i usavršavanju državnih službenika i namještenika u tijeku službe i o urednom i pravilnom korištenju imovine i sredstava za rad i poduzima mjere utvrđene zakonom i drugim propisom za utvrđivanje odgovornosti za povrede službene dužnosti.

(4) Predstojnik ima i druge obveze i ovlasti utvrđene zakonom i drugim propisima.

b) Zamjenik predstojnika državnog ureda

Članak 46.

(1) Predstojnik može imati jednoga zamjenika.

(2) Zamjenik zamjenjuje predstojnika državnog ureda u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti te obavlja i druge poslove koje mu povjeri predstojnik.

(3) Zamjenik predstojnika koordinira obavljanje poslova državne uprave u pojedinom upravnom području državnog ureda i obavlja druge poslove koje mu povjeri predstojnik.

(4) Zamjenika predstojnika imenuje Vlada na prijedlog predstojnika, a na temelju javnoga natječaja.

(5) Zamjenik predstojnika državnog ureda je za svoj rad odgovoran predstojniku i Vladi.

c) Glavni tajnik državnog ureda

Članak 47.

(1) Državni ured može imati glavnog tajnika.

(2) Glavni tajnik državnog ureda poduzima mjere za osiguranje učinkovitosti u radu državnog ureda, te tehnički usklađuje rad unutarnjih ustrojstvenih jedinica državnog ureda i upravnih organizacija u sastavu državnog ureda, brine o stručnom osposobljavanju, usavršavanju i napredovanju državnih službenika i namještenika u tijeku službe i o urednom i pravilnom korištenju imovine i sredstava za rad, nadzire rad državnih službenika i namještenika te obavlja i druge poslove koje mu povjeri predstojnik državnog ureda.

(3) Glavnog tajnika državnog ureda imenuje Vlada na prijedlog predstojnika državnog ureda, a na temelju javnoga natječaja.

(4) Glavni tajnik državnog ureda za svoj rad odgovara predstojniku državnog ureda.

d) Upravne organizacije u sastavu državnih ureda

Članak 48.

Upravne organizacije u sastavu državnog ureda osnivaju se u pravilu kao sektori, kad se ustrojavaju za upravno područje iz djelokruga državnog ureda u kojem se obavljaju pretežito upravni poslovi, s određenim stupnjem samostalnosti u radu.

3. Državne upravne organizacije

Članak 49.

(1) Državne upravne organizacije se ustrojavaju za obavljanje poslova državne uprave u jednom ili više upravnih područja.

(2) Državne upravne organizacije osnivaju se u pravilu kao državne uprave, zavodi i ravnateljstva.

Članak 50.

Državne upravne organizacije obavljaju upravne, stručne i druge poslove iz svog djelokruga, a osobito:

1. proučavaju i istražuju određena pitanja koja zahtijevaju primjenu posebnih načina rada, a koje je nužno obavljati u okviru državne uprave,

2. vode propisane očevidnike,

3. rješavaju u upravnim stvarima kad su na to izrijeком zakonom ovlašteni,

4. provode upravni, odnosno inspekcijski nadzor,

5. pripremaju nacрте zakona i prijedloge drugih propisa,

6. pripremaju stručne podloge za postupak odlučivanja u državnim tijelima,

7. ostvaruju suradnju s tijelima državne uprave, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te drugim pravnim osobama,

8. ostvaruju međunarodnu suradnju,
9. prikupljaju, sređuju i razlučuju podatke od interesa za djelatnost za koju su ustrojeni,
10. obavljaju i druge poslove utvrđene zakonom i drugim propisima.

Članak 51.

- (1) Radom državnih upravnih organizacija upravlja ravnatelj.
- (2) Ravnatelja državnih upravnih organizacija imenuje i razrješuje Vlada, na prijedlog predsjednika Vlade i uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnog ministra. Za svoj rad ravnatelj je odgovoran Vladi, odnosno nadležnom ministru.
- (3) Ravnatelj predstavlja državnu upravnu organizaciju i upravlja njezinim radom, a osobito:
 1. brine o provedbi zakona i drugih propisa,
 2. donosi provedbene propise kad je na to izrijekom zakonom ovlašten,
 3. nadzire zakonitost i pravodobnost izvršavanja poslova i poduzima mjere za osiguravanje učinkovitosti u radu, raspoređuje poslove i daje naputke za rad, brine se o stručnom osposobljavanju i usavršavanju državnih službenika i namještenika u tijeku službe i o urednom i pravilnom korištenju imovine i sredstava za rad i poduzima mjere za utvrđivanje odgovornosti za povrede službene dužnosti određene zakonom.
- (4) Ravnatelj ima i druge ovlasti i obveze određene zakonom i drugim propisima.

Članak 52.

- (1) Ravnatelj državne upravne organizacije može imati jednog zamjenika.
- (2) Zamjenik zamjenjuje ravnatelja u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti te obavlja i druge poslove koje mu povjeri ravnatelj.
- (3) Zamjenika ravnatelja imenuje Vlada na prijedlog ravnatelja, a na temelju javnoga natječaja.
- (4) Zamjenik ravnatelja odgovoran je za svoj rad ravnatelju i Vladi.

B) DRŽAVNA UPRAVA U ŽUPANIJI, GRADU, ODNOSNO OPĆINI

1. Uredi državne uprave

Članak 53.

- (1) Za obavljanje poslova državne uprave u više upravnih područja na području jedinice područne (regionalne) samouprave ustrojava se ured državne uprave.
- (2) Unutarnje ustrojstvo ureda državne uprave uređuje se uredbom Vlade.

Članak 54.

Ured državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave obavlja upravne i druge stručne poslove u upravnim područjima za koja je ustrojen, a osobito:

1. neposredno provodi zakone i druge propise i osigurava njihovu provedbu,
2. rješava u upravnim stvarima u prvom stupnju, ako to posebnim zakonom nije stavljeno u nadležnost središnjim tijelima državne uprave ili pravnim osobama koje imaju javne ovlasti te povjereno tijelima jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave,
3. provodi upravni, odnosno inspekcijski nadzor,
4. prati stanje u svom djelokrugu te središnjim tijelima državne uprave predlaže mjere za unapređenje stanja u pojedinim upravnim područjima.

2. Predstojnik ureda državne uprave

Članak 55.

- (1) Radom ureda državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave upravlja predstojnik.
- (2) Predstojnik ureda državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave je čelnik tog ureda.
- (3) Za obavljanje poslova u uredu državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave predstojnik ureda odgovoran je Vladi i čelniku središnjeg tijela državne uprave nadležnom za odgovarajuće upravno područje.

Članak 56.

(1) Predstojnika ureda državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave imenuje Vlada na temelju javnog natječaja kojeg provodi središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove opće uprave.

(2) Predstojnika ureda državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave razrješuje Vlada na prijedlog čelnika središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove opće uprave, u skladu s propisima kojima se uređuju službenički odnosi.

Članak 57.

Predstojnik ureda državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave upravlja radom ureda, a osobito:

1. brine o provedbi zakona i drugih propisa,
2. nadzire zakonitost i pravodobnost obavljanja poslova, usklađuje rad u uredu državne uprave i provodi neposredan nadzor nad radom u uredu, poduzima mjere za osiguranje učinkovitosti u radu, raspoređuje poslove, daje upute za rad, brine o stručnom osposobljavanju i usavršavanju državnih službenika i namještenika i o urednom i pravilnom korištenju imovine i sredstava za rad te poduzima mjere za utvrđivanje odgovornosti za povrede službene dužnosti određene zakonom,
3. obavlja nadzor nad poslovima državne uprave u ispostavama u općinama i gradovima,
4. osigurava suradnju ureda državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave s tijelima jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave i pravnim osobama koje imaju javne ovlasti.

Članak 58.

(1) Predstojnik ureda državne uprave može imati zamjenika kojeg imenuje i razrješuje ministar nadležan za poslove opće uprave, na prijedlog predstojnika ureda, a na temelju prethodno provedenog javnog natječaja.

(2) Zamjenik predstojnika ureda državne uprave zamjenjuje predstojnika u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti te obavlja druge poslove koje mu povjeri predstojnik.

(3) Ako zamjenik predstojnika ureda državne uprave ne bude imenovan, ministar nadležan za poslove opće uprave određuje državnog službenika koji će obavljati poslove zamjenika predstojnika ureda državne uprave, ali ne duže od šest mjeseci.

3. Ispostave ureda državne uprave

Članak 59.

(1) Za obavljanje određenih poslova državne uprave iz nadležnosti ureda državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave mogu se osnovati ispostave u gradovima i općinama koje odredi Vlada na prijedlog predstojnika ureda državne uprave.

(2) Ispostavom upravlja voditelj ispostave koji je za svoj rad i rad u ispostavi odgovoran predstojniku ureda državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave.

C) OBAVLJANJE POSLOVA DRŽAVNE UPRAVE POVJERENIH JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE TE PRAVNIM OSOBAMA KOJE IMAJU JAVNE OVLAŠTI

Članak 60.

Tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe koje imaju javne ovlasti, u povjerenim im poslovima državne uprave:

1. rješavaju u upravnim stvarima u prvom i drugom stupnju kad su im ti poslovi zakonom izrijekom stavljeni u nadležnost,
2. vode očevidnike određene zakonom i drugim propisima i izdaju propisana uvjerenja i druge potvrde,
3. obavljaju i druge poslove državne uprave koji su im zakonom izrijekom stavljeni u nadležnost.

Članak 61.

Za zakonito i stručno obavljanje povjerenih poslova državne uprave, odgovorni su župan, gradonačelnik, odnosno općinski načelnik te ravnatelj pravne osobe s javnim ovlastima.

Članak 62.

Na službenike koji obavljaju povjerene poslove državne uprave u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravnim osobama koje imaju javne ovlasti shodno se primjenjuju propisi kojima se uređuje stručna sprema i stručno osposobljavanje državnih službenika i namještenika.

D) UNUTARNJE USTROJSTVO TIJELA DRŽAVNE UPRAVE

Članak 63.

(1) Načela za unutarnje ustrojstvo kao i uredsko poslovanje tijela državne uprave uređuju se uredbom Vlade.

(2) Uredbom Vlade uređuje se i unutarnje ustrojstvo, nazivi unutarnjih ustrojstvenih jedinica tijela državne uprave i njihov djelokrug, način upravljanja tim jedinicama, okvirni broj potrebnih državnih službenika i namještenika za obavljanje poslova iz nadležnosti tih jedinica, način planiranja poslova, radno vrijeme, održavanje uredovnih dana, kao i druga pitanja od osobitog značaja za rad tijela državne uprave.

(3) Na temelju uredbe o unutarnjem ustrojstvu tijela državne uprave iz stavka 1. ovoga članka, pravilnikom o unutarnjem redu utvrđuje se broj potrebnih državnih službenika i namještenika s naznakom njihovih osnovnih poslova i zadaća i stručnih uvjeta potrebnih za njihovo obavljanje, njihove ovlasti i odgovornosti te druga pitanja od značaja za rad tijela državne uprave koja nisu uređena uredbom Vlade.

Članak 64.

Pravilnik o unutarnjem redu iz članka 63. stavka 3. ovoga Zakona donose:

1. za ministarstvo, ministar,
2. za državni ured, predstojnik,
3. za državne upravne organizacije, ravnatelj,
4. za ured državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave, predstojnik.

E) ODNOSI VLADE REPUBLIKE HRVATSKE PREMA TIJELIMA DRŽAVNE UPRAVE, JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE I PRAVNIM OSOBAMA KOJE IMAJU JAVNE OVLAŠTI, MEĐUSOBNI ODNOSI TIJELA DRŽAVNE UPRAVE I NJIHOVI ODNOSI PREMA JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE TE PRAVNIM OSOBAMA KOJE IMAJU JAVNE OVLAŠTI

1. Odnosi Vlade prema tijelima državne uprave, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnim osobama koje imaju javne ovlasti

Članak 65.

U provođenju nadzora nad obavljanjem poslova državne uprave Vlada može:

1. ukinuti propise tijela državne uprave i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u povjerenim im poslovima državne uprave,
2. podnijeti zahtjev Ustavnom sudu Republike Hrvatske za ocjenu suglasnosti propisa pravnih osoba koje imaju javne ovlasti u povjerenim im poslovima državne uprave s Ustavom i zakonom,
3. raspraviti stanje u pojedinom tijelu državne uprave, tijelu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravnoj osobi koja ima javne ovlasti te odrediti mjere koje su to tijelo, tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravna osoba koja ima javne ovlasti dužni poduzeti radi izvršavanja poslova državne uprave iz svog djelokruga, a osobito razriješiti, odnosno predložiti razrješenje čelnika tijela državne uprave, odnosno pravnih osoba koje imaju javne ovlasti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje lokalna samouprava te zakonom kojim im je ovlaštenje preneseno,
4. pokrenuti postupak za utvrđivanje odgovornosti službenika i namještenika,
5. poduzeti i druge mjere u skladu sa zakonom i drugim propisima.

2. Međusobni odnosi tijela državne uprave

Članak 66.

Ministarstva, državni uredi i državne upravne organizacije dužni su međusobno surađivati i pružati jedni drugima stručnu pomoć u svom djelokrugu, dostavljati obavijesti o podacima o kojima vode službene očevidnike, usklađivati planove rada, osnivati zajedničke stručne komisije i radne grupe za pitanja od

zajedničkog interesa, priređivati zajednička stručna savjetovanja te poticati i ustrojavati i druge oblike međusobne suradnje.

Članak 67.

Ministarstva, državni uredi i državne upravne organizacije dužni su uredima državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave pružati stručnu pomoć, a osobito stručno obrađivati pitanja i pojave u svezi s izvršavanjem zakona i drugih propisa, davati stručna mišljenja i objašnjenja te održavati stručna savjetovanja o načinu provedbe zakona kao i o drugim općim pitanjima od značaja za pravilno djelovanje i unapređivanje načina i učinkovitosti rada u uredima državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave.

Članak 68.

Ministarstva, državni uredi i državne upravne organizacije provode upravni nadzor nad radom ureda državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave i poduzimaju odgovarajuće mjere, a osobito pokreću postupak za utvrđivanje odgovornosti državnih službenika te neposredno izvršavaju poslove iz nadležnosti ureda državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave kad ocijene da se na drugi način ne može izvršiti zakon ili drugi propis, a ured državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave nije postupio sukladno prethodno danim napucima, u za to ostavljenom mu primjerenom roku.

3. Odnosi središnjih tijela državne uprave prema jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno pravnim osobama koje imaju javne ovlasti

Članak 69.

(1) Središnja tijela državne uprave u svom djelokrugu nadziru rad tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima u obavljanju poslova državne uprave i u tom svojstvu u ovlasti su osobito:

1. nadzirati zakonitost, pravodobnost i pravilnost obavljanja povjerenih poslova državne uprave,
2. raspraviti stanje u pojedinom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravnoj osobi koja ima javne ovlasti te odrediti mjere koje su to tijelo ili pravna osoba koja ima javne ovlasti dužni poduzeti radi izvršavanja poslova državne uprave, a osobito obustaviti od izvršenja opće akte tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima u povjerenim im poslovima državne uprave te predložiti Vladi Republike Hrvatske poduzimanje mjera iz članka 65. podstavka 1. i 2. ovoga Zakona, predložiti razrješenje čelnika pravnih osoba koje imaju javne ovlasti, u skladu sa Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi te zakonom kojim je ovlaštenje preneseno,
3. pokrenuti postupak za utvrđivanje odgovornosti službenika i namještenika tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno pravnih osoba koje imaju javne ovlasti,
4. poduzeti i druge mjere u skladu sa zakonom i drugim propisima.

(2) Tijela državne uprave dužna su u obavljanju poslova državne uprave surađivati s tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i uprave i pravnim osobama koje imaju javne ovlasti i pružati im stručnu pomoć, a osobito stručno obrađivati pitanja i pojave u svezi provedbe zakona i drugih propisa, davati im stručna mišljenja i objašnjenja te održavati stručna savjetovanja o načinu provedbe zakona kao i o drugim općim pitanjima od značaja za pravilno djelovanje i unapređivanje načina i učinkovitosti rada u poslovima državne uprave.

IV. SREDSTVA TIJELA DRŽAVNE UPRAVE

Članak 70.

- (1) Sredstva za rad tijela državne uprave utvrđuju se državnim proračunom.
- (2) Tijela državne uprave dužna su Vladi dostaviti zahtjev za osiguranje sredstava za iduću proračunsku godinu na temelju plana rada tijela s obrazloženjem najkasnije do 30. rujna tekuće godine.
- (3) Ako se u tijeku proračunske godine značajno poveća opseg rada tijela državne uprave na temelju zakona ili drugih propisa, za obavljanje tih djelatnosti osigurat će se dodatna sredstva, a ako se opseg predviđene djelatnosti smanji, smanjit će se osigurana sredstva, razmjerno smanjenju djelatnosti tijela državne uprave.

Članak 71.

(1) Ako više tijela državne uprave ima određene zajedničke materijalne troškove (grijanje, osvjetljenje, čišćenje itd.), Vlada može, u dogovoru s tim tijelima, odrediti da se sredstva za pokriće tih materijalnih troškova doznačuju samo jednom od tih tijela.

(2) Tijelo državne uprave dužno je održavati opremu, zgrade i drugu imovinu, osigurati je u visini njezine vrijednosti i voditi o njoj prikladan očevidnik, u skladu s posebnim propisima.

Članak 72.

(1) Tijelo državne uprave može određene stvari opreme koristiti zajedno s drugim tijelom državne uprave te s tijelom jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno pravnom osobom koja ima javne ovlasti.

(2) Zajedničko korištenje stvari opreme uređuje se ugovorom između tijela državne uprave, odnosno tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba koje imaju javne ovlasti.

(3) Vlada može odrediti obvezatno zajedničko korištenje stvari opreme od strane dva ili više tijela državne uprave.

Članak 73.

(1) Čelnici tijela državne uprave odlučuju o korištenju novčanih sredstava, fonda opreme, o pribavljanju i prodaji pokretnih stvari opreme, o prenošenju prava korištenja, o rashodovanju, prodaji, o davanju ili uzimanju na poslugu ili u zakup tih stvari, do visine vrijednosti koju odredi Vlada.

(2) Oprema tijela državne uprave može se prenijeti bez naknade samo na drugo državno tijelo, a u svrhu obavljanja poslova državne uprave i na jedinicu lokalne i područne (regionalne) samouprave i uprave ili pravnu osobu koja ima javne ovlasti.

Članak 74.

(1) O raspoređivanju i korištenju sredstava tijela državne uprave odlučuje čelnik tijela državne uprave, u skladu s državnim proračunom.

(2) Raspoređivanje sredstava tijela državne uprave obavlja se predračunom, a konačna raspodjela tih sredstava godišnjim obračunom tijela državne uprave.

(3) Predračun o rasporedu sredstava donosi se prije početka godine na koju se odnosi, a najkasnije 15 dana nakon usvajanja državnog proračuna.

Članak 75.

(1) Za zakonito korištenje sredstava tijela državne uprave odgovorni su čelnik tijela državne uprave, kao izvršitelj, i računopolagač.

(2) Čelnik tijela državne uprave može, u skladu s propisima, svoju ovlast izvršitelja prenijeti na jednog ili više pomoćnih izvršitelja.

Članak 76.

(1) Godišnjim obračunom tijela državne uprave obavlja se konačna raspodjela sredstava tijela državne uprave.

(2) Tijela državne uprave vode podatke o stanju i kretanju sredstava u skladu s posebnim propisima.

(3) Ministar financija donosi bliže propise o financijskom i materijalnom poslovanju tijela državne uprave i o dužnostima, pravima i obvezama izvršitelja i računopolagača u tijelima državne uprave, ako posebnim zakonom nije što drugo određeno.

V. ODNOSI TIJELA DRŽAVNE UPRAVE I GRAĐANA

Članak 77.

(1) Odnosi tijela državne uprave i građana temelje se na međusobnoj suradnji i povjerenju te poštivanju dostojanstva ljudske osobe.

(2) Tijela državne uprave dužna su davati građanima i pravnim osobama podatke, obavijesti i upute i pružati im stručnu pomoć u poslovima radi kojih se obraćaju tijelima državne uprave.

(3) Tijela državne uprave dužna su upoznati javnost o obavljanju poslova iz svog djelokruga i izvještavati je o svom radu putem sredstava javnog priopćavanja ili na drugi prikladan način.

(4) Davanje informacija uskratit će se kada se radi o klasificiranom podatku, ili je informacija zaštićena zakonom kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka.

Članak 78.

(1) Izvješća o obavljanju poslova državne uprave mogu davati ministri, predstojnici državnih ureda, ravnatelji državnih upravnih organizacija i predstojnici ureda državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave.

(2) Čelnici iz stavka 1. ovoga članka mogu za davanje odgovarajućih izvješća ovlastiti i pojedine državne službenike.

(3) Državni službenici koji su ovlašteni davati odgovarajuća izvješća osobno su odgovorni za njihovu točnost i pravodobnost. Neovlašteno davanje izvješća ili davanje netočnih izvješća predstavlja težu povredu službene dužnosti.

Članak 79.

(1) Ministri, predstojnici državnih ureda, ravnatelji državnih upravnih organizacija, predstojnici ureda državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave, odnosno državni službenik kojeg oni ovlaste, može o značajnijim pitanjima obavljanja poslova državne uprave održavati konferencije s predstavnicima sredstava javnog priopćavanja.

(2) Ministri, predstojnici državnih ureda, odnosno ravnatelji državnih upravnih organizacija, mogu odlučiti da se nacrti propisa koje pripremaju, a za koje je javnost osobito zainteresirana, objave putem sredstava javnog priopćavanja, kao i da se pozovu svi zainteresirani da na nacrt propisa iznesu svoje primjedbe.

Članak 80.

Kad tijela državne uprave održavaju savjetovanja ili druge oblike stručne obrade pitanja iz svog djelokruga, o tome se obvezatno upoznaje javnost putem tiska i drugih oblika javnog priopćavanja te omogućava nazočnost predstavnika sredstava javnog priopćavanja.

Članak 81.

Tijela državne uprave dužna su svoj rad i poslovanje ustrojiti tako da građani i pravne osobe mogu na jednostavan i djelotvoran način ostvarivati svoja Ustavom zajamčena prava i zakonom zaštićene interese te ispunjavati svoje građanske dužnosti.

Članak 82.

U rješavanju u upravnim stvarima ne smije se zahtijevati od stranaka da u postupku pribavljaju uvjerenja o činjenicama o kojima tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe koje imaju javne ovlasti vode službene očevidnike. Takva uvjerenja moraju se pribaviti po službenoj dužnosti.

Članak 83.

(1) Kad se u upravnom postupku građani i pravne osobe, odnosno njihovi zastupnici i punomoćnici odazovu pozivu, a bez njihove krivnje službena radnja radi koje su pozvani nije obavljena, imaju pravo zahtijevati naknadu time nastalih troškova.

(2) O zahtjevu za naknadu troškova odlučuje zaključkom voditelj postupka koji je pozvao stranku, na temelju propisa kojim se uređuje naknada troškova svjedocima, u upravnom postupku.

(3) Protiv zaključka iz stavka 2. ovoga članka, stranka može uložiti žalbu tijelu nadležnom za rješavanje u drugom stupnju. Ako nema tijela drugog stupnja, protiv zaključka se neposredno može pokrenuti upravni spor.

(4) Troškovi iz stavka 1. ovoga članka, isplaćuju se na teret sredstava osiguranih za rad tijela koje vodi upravni postupak.

(5) Ukoliko službena radnja nije obavljena uslijed krivnje ili grube nepažnje službene osobe, postoji pravo regresu prema službenoj osobi za isplaćenu naknadu troškova.

Članak 84.

(1) *Tijela državne uprave dužna su omogućiti građanima i pravnim osobama podnošenje prigovora i pritužbi na rad tijela državne uprave, kao i na nepravilan odnos državnih službenika kad im se obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršavanja svojih građanskih dužnosti.*

(2) *Tijela državne uprave dužna su u službenim prostorijama na vidnom mjestu osigurati potrebna tehnička i druga sredstva za podnošenje prigovora i pritužbi (kutija za pritužbe, knjiga pritužbi itd.), kao i omogućiti usmeno izjavljivanje prigovora odnosno pritužbe.*

(3) *Prigovore, odnosno pritužbe obvezatno razmatra čelnik tijela državne uprave na čiji se rad odnose prigovori i pritužbe.*

(4) *Na podnesene prigovore i pritužbe, čelnik tijela državne uprave dužan je građanima i pravnim osobama dati odgovor u roku od 30 dana od dana podnošenja prigovora, odnosno pritužbe.*

Članak 85.

O poduzetim mjerama za unapređivanje odnosa prema građanima i pravnim osobama, o podnesenim prigovorima, odnosno pritužbama te značajnijim primjedbama i prijedlozima kao i o mjerama koje su tim povodom poduzete, predstojnici ureda državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave dužni su izvijestiti nadležna ministarstva, državne urede, odnosno državne upravne organizacije.

Članak 86.

Trajanje radnog vremena u tjednu, dnevni raspored radnog vremena, kao i druga pitanja u svezi radnog vremena u tijelima državne uprave uređuje Vlada svojom uredbom.

Članak 87.

(1) Za obavljanje određenih upravnih poslova mogu se ustanoviti uredovni dani u mjestima izvan sjedišta ureda državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave i njihovih ispostava.

(2) Predstojnik ureda državne uprave u jedinici područne (regionalne) samouprave određuje poslove koji će se obavljati u uredovne dane te mjesto i vrijeme njihova održavanja.

(3) Građani i pravne osobe moraju biti na prikladan način javno obaviješteni o poslovima koji će se obavljati na uredovne dane te o mjestu i vremenu njihova održavanja.

Članak 88.

(1) Na zgradama u kojima su smještene tijela državne uprave mora biti istaknut naziv tijela.

(2) Na prikladnom mjestu u zgradi mora biti istaknut raspored prostorija tijela državne uprave.

(3) Na ulazu u službene prostorije moraju biti istaknuta osobna imena državnih službenika i namještenika i naznaka poslova koje obavljaju.

Članak 89.

Neposredan nadzor nad provođenjem odredbi ovoga Zakona o uvjetima i načinu ostvarivanja javnosti u radu tijela državne uprave obavlja ministarstvo nadležno za poslove opće uprave.

Članak 90.

Na način propisan u odredbama članka 77. do 90. ovoga Zakona dužne su postupati i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe koje imaju javne ovlasti u obavljanju povjerenih im poslova državne uprave.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 91.

(1) Uredbu iz članka 53. stavka 2. ovoga Zakona Vlada će donijeti do 30. lipnja 2012. godine.

(2) Uredbu iz članka 63. stavka 1. ovoga Zakona Vlada će donijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Vlada će donijeti uredbe o unutarnjem ustrojstvu ministarstava, državnih ureda i državnih upravnih organizacija u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu uredbe iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Pravilnike iz članka 63. stavka 3. ovoga Zakona čelnici tijela državne uprave donijet će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu uredbi iz stavka 3. ovoga članka.

Članak 92.

(1) Na radnopravni status državnih službenika i namještenika koji su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečeni u državnoj službi u tijelima državne uprave primjenjuje se zakon kojim se uređuje radnopravni status državnih službenika.

(2) Na radnopravni status državnih dužnosnika koji su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečeni u tijelima državne uprave primjenjuju se propisi o obvezama i pravima državnih dužnosnika.

Članak 93.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o sustavu državne uprave ("Narodne novine" br. 75/93., 92/96., 48/99., 15/00., 59/01., 199/03. i 79/07.).

Članak 94.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama".